

ВЪПРОСНИК

за комплексен държавен изпит на специалност
„ФИНАНСИ“
за придобиване на ОКС „Бакалавър“

Последна актуализация: 30 януари 2024 г.

ТЕМА 1. ВЪВЕДЕНИЕ В КОРПОРАТИВНИТЕ ФИНАНСИ

Управление на финансовата дейност на компанията. Специфика на финансовото управление при различните форми на организация на бизнеса. Концепцията за „времевата стойност на парите“. Бъдеща и настояща стойност на парични потоци.

ТЕМА 2. КАПИТАЛОВО БЮДЖЕТИРАНЕ

Фази на капиталовото бюджетиране, базова терминология и класификация на инвестиционните проекти. Формиране на паричните потоци. Техники за анализ и оценка на инвестиционните проекти.

ТЕМА 3. КОРПОРАТИВНИ АКЦИИ И ОБЛИГАЦИИ.

Основни характеристики на акциите. Първична и вторична емисия на акции. Корпоративни облигации – характеристика, базови параметри и видове. Технология на емитирането на облигации.

ТЕМА 4. ОСНОВНИ КОНЦЕПЦИИ ЗА ПАРИТЕ

Произход, същност и функции на парите. Измерване на паричното предлагане. Видове пари.

ТЕМА 5. ПАРИ И ИКОНОМИЧЕСКА АКТИВНОСТ

Класическа количествена теория. Интерпретации на количествената теория от Дж. М. Кейнс и М. Фридман. Насоки за паричната политика според Неокейнсианския модел, Теорията за рационалните очаквания и Теорията за реалния бизнес цикъл. Покупателна сила на парите и инфлация.

ТЕМА 6. ПРЕДЛАГАНЕ И ТЪРСЕНЕ НА ПАРИ

Създаване на пари и парична мултипликация. Инструменти за регулиране на паричното предлагане. Търсене на пари – същност, модели и функционални зависимости.

ТЕМА 7. РАВНОВЕСИЕ НА ПАЗАРА НА ПАРИ И СТРАТЕГИЯ НА ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА

Влияние на паричното предлагане и търсенето на пари върху равновесието на паричния пазар. Междинни и крайни цели на паричната политика. Избор на стратегия на паричната политика.

ТЕМА 8. ЦЕНТРАЛНО БАНКЕРСТВО

Произход и функции на централната банка. Статут и независимост на централната банка. Европейска централна банка и Европейска система на централните банки.

ТЕМА 9. ФИНАНСОВИ ПАЗАРИ И ПАЗАРНИ ДЕФЕКТИ

Въведение във финансовите пазари. Идеална пазарна структура – неокласически модел на Ароу-Дебрю. Пазарната реалност и моделът „Ароу-Дебрю“. Пазарни дефекти (фрикции) и необходимост от финансово посредничество.

ТЕМА 10. ТЕОРЕТИЧНИ ОСНОВИ НА ФИНАНСОВОТО ПОСРЕДНИЧЕСТВО

Теории за банковото посредничество: Гърли и Шоу (1960), Лиланд и Пайл (1977), Стиглиц и Уайс (1981), Даймънд (1984), Дейвис и Майер (1991). Теоретични възгледи за небанковото посредничество: Мертон и Боди (1995), Алън и Сантомеро (1997). Финтех 3.0 и теоретично обяснение на новите промени във финансовото посредничество.

ТЕМА 11. ИНСТИТУЦИОНАЛНА СТРУКТУРА НА ФИНАНСОВОТО ПОСРЕДНИЧЕСТВО – СЪЩНОСТ И БАЗИСНИ МОДЕЛИ

Финансови институции и институционална структура на посредничеството. Ролята на финансовата инфраструктура. Банково- и пазарно-ориентирани модели: емпирично детерминиране, базисни компоненти, конвергенция. Модел на платформено (P2P) ре-посредничество. Смарт контракти, блокчейн и прекъсване на посредничеството.

ТЕМА 12. ИНВЕСТИЦИОННО ПОСРЕДНИЧЕСТВО НА КАПИТАЛОВИТЕ ПАЗАРИ
Инвестиционно банкиране и инвестиционни банкови фирми. Брокерски фирми и индустрия на брокерските услуги на дребно. Фондови борси – специфики като посредници, системи за търговия, предизвикателства и промени в борсовата индустрия.

ТЕМА 13. БАНКОВОТО ПРЕДПРИЯТИЕ

Стопанска природа и управленски профил. Системен подход към банковите функции.

ТЕМА 14. ОБЩА ПРЕДСТАВА ЗА РЕГУЛИРАНЕТО НА БАНКИТЕ

Обществените интереси и целите на банковото регулиране. Ключови регулации в банкирането.

ТЕМА 15. БАНКОВО ПРОИЗВОДСТВО

Фази, граници и фактори на банковото производство. Профилът на банковите производствени центрове.

ТЕМА 16. БАНКОВИ УСЛУГИ

Дефиниране на „банков продукт“ и „банкова услуга“. Особености на банковите услуги.

ТЕМА 17. КОНКУРЕНЦИЯ И ПАРТНЬОРСТВА В БАНКОВАТА СФЕРА

Традиционни и иновативни конкуренти на банките. Дигитални иновации и бизнес партньорства.

ТЕМА 18. ВЪВЕДЕНИЕ В БАНКОВИТЕ СДЕЛКИ

Регламентация на банковите сделки. Бизнесполето „Дребно банкиране“. Дефиниране и позициониране на дребното банкиране. Продуктов асортимент и дистрибуционна платформа.

ТЕМА 19. ЧАСТНО БАНКИРАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА БОГАТСТВОТО

Продуктов асортимент на частното банкиране. Респектът на частните банки. Избрани сфери на финансовото планиране. Специални услуги за богати фамилии и клиенти.

ТЕМА 20. БИЗНЕСБАНКИРАНЕ

Основи на корпоративното кредитиране. Заеми за оборотен капитал и инвестиционно кредитиране. Формиране цената на корпоративните заеми. Депозитни сделки на банките. Цена на депозитния ресурс и ценообразуване на депозитните продукти и услуги.

ТЕМА 21. КЕШ МЕНИДЖМЪНТ, СИНДИКИРАНО И ВЪНШНОТЪРГОВСКО ФИНАНСИРАНЕ

Кеш-мениджмънт: щрихи към комплексния профил, кеш-пулинг и услуги за финансови институции. Синдикирани заеми – видове мандатни контракти, йерархия в синдиката и

ценообразуване. Финансиране на експорта – акредитив, акцепт, инкасо и банкова гаранция.

ТЕМА 22. СДЕЛКИ С ЦЕННИ МЕТАЛИ И ИНСТРУМЕНТИ НА ПАРИЧНИЯ ПАЗАР
Сделки на банките с ценни метали. Специфика на пазара на ценни метали. Базова терминология. Сделки на дребно. Депозити и кредити в ценни метали. Банкови сделки на паричния пазар. Специфика на използваните инструменти. Суапови сделки.

ТЕМА 23. ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН БИЗНЕС
Същност и функции на застраховането. Компенсационна характеристика на застраховането. Застраховаеми и незастраховаеми събития. Ограничаване на застрахователната отговорност.

ТЕМА 24. ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ПАЗАР
Застрахователни компании и посредници. Презастраховане. Регулиране на застрахователната дейност.

ТЕМА 25. ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ПРОДУКТИ
Видове общозастрахователни продукти. Застраховки "Живот" в случай на преживяване, в случай на смърт и смесени застраховки. Ценообразуване на застрахователни продукти.

ТЕМА 26. ФИНАНСОВ АНАЛИЗ
Същност и видове. Анализ на финансовите показатели. Система на DuPont и обобщаване на показателите.

ТЕМА 27. ФИНАНСИРАНЕ НА КОРПОРАЦИИТЕ И ЦЕНА НА КАПИТАЛА
Видове и характеристика на източниците на финансиране. Цена на капитала – същност и изчисляване. Цена на капитала и инвестиционни решения.

ТЕМА 28. КАПИТАЛОВА СТРУКТУРА
Понятие и измерване. Ефект върху стойността на фирмата. Капиталова структура, възвръщаемост и финансов риск. Практически аспекти при избора на капиталова структура.

ТЕМА 29. ОЦЕНЯВАНЕ НА КОМПАНИИ
Принципи на създаване на стойност. Методи за оценяване на компаниите. Основни измерители на стойността.

ТЕМА 30. УПРАВЛЕНИЕ НА ОБОРОТНИЯ КАПИТАЛ
Характеристика, особености и политика при управлението на оборотния капитал. Управление на материалните запаси – видове запаси, разходи и определяне на оптималния размер. Управление на вземанията – особености, условия на продажбата на кредит и оптимална кредитна политика. Управление на паричната наличност – мотиви за поддържане на парични средства, разходи и определяне на оптималната парична наличност.

ТЕМА 31. ФИНАНСОВИ ПАЗАРИ И ИНСТРУМЕНТИ
Спекулативни и финансови пазари. Местни пазари на ценни книжа и техните инструменти.

ТЕМА 32. ЦЕНООБРАЗУВАНЕ НА БЕЗРИСКОВИТЕ ДЪЛГОВИ ИНСТРУМЕНТИ С ФИКСИРАН ДОХОД И ВРЕМЕВА СТРУКТУРА НА ЛИХВЕНИТЕ ПРОЦЕНТИ
Дисконтиране и сегашна стойност. Цени и лихвени проценти на облигациите. Константен фактор на дисконтиране и доходност до падежа. Доходност и възвръщаемост. Времева структура при сигурност. Теории за времевата структура на лихвените проценти.

Времетраене (Duration). Матуритетен риск и риск от дефектиране. Пасивен облигационен мениджмънт. Активен облигационен Мениджмънт.

ТЕМА 33. РИСК И ВЪЗВРЪЩАЕМОСТ

Вариация на възвръщаемостта на актив, ковариация между два актива и вариация на портфейл от активи. Индексен модел. Въведение и приемания. Оценяване на историческите бети. Пазарен модел. Разлика между риск на индивидуален актив и риск на портфейл от активи. Пазарно равновесие: Модел за оценка на капиталовите активи – МОКА. Арбитражна ценова теория (АЦТ).

ТЕМА 34. ЕФЕКТИВНИ (ОПТИМАЛНИ) ПАЗАРИ

Въведение към оптималните пазари. Определение и тест на Фама. Обзор на аномалиите на фондовия пазар. Пасивен, активен мениджмънт и Asset Allocation.

ТЕМА 35. ДЕРИВАТИВНИ ИНСТРУМЕНТИ

Форуърд и фючърси. Опции – въведение; описание на факторите, влияещи върху цените на европейските опции.

ТЕМА 36. ВАЛУТНИ СИСТЕМИ. МЕЖДУНАРОДНИ ФИНАНСОВИ ИНСТИТУЦИИ

Контури на международната валутна система. Златен стандарт. Бретън-Уудска валутна система. Преход към Ямайските споразумения. Съвременен облик на международната валутна система. Международен валутен фонд и Световна банка – структура, цели, функции и инструментариум.

ТЕМА 37. ВАЛУТНА ПОЛИТИКА, ВАЛУТЕН ПАЗАР И ВАЛУТЕН РИСК

Валутна политика и валутно регулиране. Валутен курс – видове и детерминанти. Валутни режими. Кризи от първо, второ и трето поколение. Форекс пазар. Сделки на Форекс пазара. Валутен риск – дефиниране и видове. Вътрешни методи за предпазване от валутен риск. Приложение на дериватите за управление на валутния риск.

ТЕМА 38. ВАЛУТНА ИНТЕГРАЦИЯ

Теория за оптималните валутни зони – традиционен и алтернативен подход. Европейската интеграция от началото на 19 век до днес. Европейската валутна интеграция след Втората световна война. Европейска валутна система. Икономически и валутен съюз. Еврозона.

ТЕМА 39. ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС, ПРЕКИ ЧУЖДЕСТРАННИ ИНВЕСТИЦИИ И МЕЖДУНАРОДНИ ВАЛУТНИ РЕЗЕРВИ

Акценти на „Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция“ № 6. Структура на платежния баланс. Преки чуждестранни инвестиции – дефиниране, ефекти и стимули за ПЧИ. Международни валутни резерви – мотиви, управление и оценка.

ТЕМА 40. СВЕТОВНА ВЪНШНА ЗАДЛЪЖНЯЛОСТ

Предпоставки за движението на капитала. Международни финансови потоци. Държавен дълг – дефиниране, цели, структура, размер, стойност. Методи за управление на държавния дълг. Основни показатели за задлъжнялост. Методика за оценка на ефективността на управление на дълга (МВФ). Средносрочна стратегия за управление на дълга (СБ).

ТЕМА 41. ПУБЛИЧНИ ФИНАНСИ, ПУБЛИЧЕН СЕКТОР И ОБЩЕСТВЕН ИЗБОР

Икономическа необходимост от държава и публичен сектор. Структура, роля и отличителни черти на публичния сектор. Ефективност на използване на ресурсите в публичния сектор. Пазарни провали (дефекти) – типология и обща характеристика. Оптимално предлагане на чисти публични блага и на клубни блага. Механизъм на публичния избор,

парадокс на Кондорсе и теорема за невъзможността. Роля на медианния избирател и на групите със специални интереси. Политически бизнес цикъл.

ТЕМА 42. ДЪРЖАВНИ РАЗХОДИ И ПРИХОДНА СИСТЕМА НА ПУБЛИЧНИЯ СЕКТОР

Дефиниране, роля и класификация на публичните разходи. Теории за растежа на държавните разходи: модел на дългосрочното развитие на Ростоу и Мъсгрейв, закон на Вагнер, хипотеза на Пийкок и Вайсман, модел на Баумол. Други обяснения за динамиката на държавните разходи. Държавни разходни програми – теоретични основания и национална практика. Дефиниране, роля и характеристики на публичните приходи. Източници, методи и форми за акумулиране на държавни приходи. Приходна система на България.

ТЕМА 43. ДЪРЖАВЕН БЮДЖЕТ

Икономически, политически и технически рамки на бюджета. Принципи за изграждане на бюджета. Бюджетна система (структура) и бюджетен процес. Анализ на отделните звена от бюджетната структура на България. Бюджетни взаимоотношения между вертикалните нива на публичния сектор. Теоретични основи и методи на бюджетно планиране. Програмно-целево бюджетно планиране - етапи и предимства. Закон за публичните финанси на Р. България – обща характеристика.

ТЕМА 44. БЮДЖЕТЕН ДЕФИЦИТ, ДЪРЖАВНИ ЗАЕМИ И ДЪРЖАВЕН ДЪЛГ

Бюджетно салдо – понятие и видове. Първичен, вътрешен и касов дефицит. Стратегии за балансиране на бюджета – характеристики, приложно поле, негативи. Дългови дефиниции. Индикатори за дългова тежест. Държавният дълг на България в началото на ХХІ век – нормативна база, динамика, устойчивост.

ТЕМА 45. МЕСТНИ ФИНАНСИ И ФИСКАЛНА ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЯ

Вертикална структура на публичния сектор. Финанси на централната власт и местни финанси. Характеристики на местните публични блага. Понятие, типове и необходимост от децентрализация. Икономически и политически ползи от фискалната децентрализация. Рискове на фискалната децентрализация. Измерване степента на децентрализация на публичния сектор. Приходи и разходи на местните власти в България: обща характеристика.

ТЕМА 46. ХАРАКТЕР И СЪДЪРЖАНИЕ НА СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ

Предмет, принципи и модели на социалното осигуряване. Допълващи понятия. Организационни аспекти на осигурителните системи. Осигурители и осигурени лица.

ТЕМА 47. РИСКЪТ В СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ – ПРОЯВЛЕНИЕ И ЗАЩИТА

Рисковете в осигурителната съвкупност и стратегии за тяхното управление. Компенсирание на последствията от осигурителните рискове. Режими за защита на доходите при проявление на осигурителните рискове.

ТЕМА 48. ФИНАНСИРАНЕ НА ОСИГУРИТЕЛНИТЕ СИСТЕМИ. ФОНДОВА ОРГАНИЗАЦИЯ

Финансирането, като елемент на преразпределителните отношения. Определяне на размера на необходимите средства и източници за финансиране. Системи за финансиране. Фондовете в осигурителните системи.

ТЕМА 49. КРАТКОСРОЧНО СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

Характерни особености на временната неработоспособност. Осигуряване за общо заболяване и майчинство и трудова злополука и професионално заболяване. Осигуряване срещу риска безработица. Осигуряване във фонд “Гарантирани вземания на работниците и служителите“.

ТЕМА 50. АДМИНИСТРИРАНЕ НА СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ

Институциите в социалното осигуряване. Основни моменти на контрола в осигуряването. Контрол за спазване на законодателството в задължителното осигуряване. Вътрешен финансов контрол. Държавно регулиране и надзор в допълнителното социално осигуряване.

ТЕМА 51. АНАЛИТИЧНА РАМКА НА ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ

Същност и елементи в организацията на данъка. Функции на институциите по администрирането и обезпечаването му. Класификация на данъците. Принципи на данъчното облагане. Алтернативи на данъка и техните характеристики.

ТЕМА 52. ПРЕХВЪРЛЯЕМОСТ НА ДАНЪКА

Понятие и видове прехвърляемост. Икономическа прехвърляемост на пазарите на производствени фактори и на готова продукция. Фактори, от които зависи прехвърляемостта. Прехвърляемост при несъвършена конкуренция.

ТЕМА 53. ОБЛАГАНЕ С ДАНЪК ВЪРХУ ДОБАВЕНАТА СТОЙНОСТ (ДДС)

Особености на ДДС. Начини за начисляване на данъка. Организация на ДДС в България – видове регистрации и доставки по закона за данъка върху добавената стойност (ЗДДС). Определяне на данъчната основа и данъчното задължение според ЗДДС. Правилото за данъчен кредит.

ТЕМА 54. ОБЛАГАНЕ С КОРПОРАТИВЕН ПОДОХОДЕН ДАНЪК

Избор на икономическа база на корпоративния данък. Определяне на основните елементи в организацията му у нас. Данъчни постоянни, данъчни временни разлики и други суми при определяне на данъчната основа. Преотстъпване на данъка. Организация на облагане с други данъци съгласно закона за корпоративно подоходно облагане (ЗКПО).

ТЕМА 55. ОБЛАГАНЕ С ЛИЧЕН ПОДОХОДЕН ДАНЪК

Обхват на личния доход – критерият „Н-S“. Оценка на критерия „Н-S“. Системи на облагане с личен подоходен данък. Заместващ и подоходен ефект на личния подоходен данък. Изборът „работа-почивка (свободно време)“. Организация на облагане в България съгласно закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ).

ЛИТЕРАТУРА:

1. Благойчева, Хр. Осигурителни системи и фондове. Трето допълнено и преработено издание, Изд. „Наука и икономика“ при ИУ-Варна, 2016
2. Брусарски, Р. Теория на публичните финанси. София, 2007 г.
3. Вачков, Ст. (2020). Банките в лабиринта на регулаторните реформи. // Рафаилов, Д., Ст. Вачков, Л. Георгиев, Ст. Киров, Н. Вълканов, Кр. Найденова, Пл. Джапаров. Финансовата инфраструктура – състояние, проблеми, иновационен потенциал. Варна: Наука и икономика (глава трета).
4. Вачков, Ст. (2020). Откъм „светлата страна“ на банковото регулиране. // Рафаилов, Д., Ст. Вачков, Л. Георгиев, Ст. Киров, Н. Вълканов, Кр. Найденова, Пл. Джапаров. Финансовата инфраструктура – състояние, проблеми, иновационен потенциал. Варна: Наука и икономика (глава четвърта).

5. Вачков, Ст. (2021). Пандемични рефлексии върху продуктите иновации в банкирането. // Сборник доклади от Тринадесета научно-приложна конференция с международно участие "Инвестиции в бъдещето'2021", Варна, 2021, сс. 47-54.
6. Вачков, Ст. (2023). Как банките се грижат за финансовото здраве на своите клиенти? // Сборник доклади от Четирнадесета научно-приложна конференция с международно участие "Инвестиции в бъдещето'2023", Варна, 2023, сс. 34-42.
7. Вачков, Ст. (2023). Кризисни рефлексии върху финансовото здраве на банковите клиенти. // Киров, Ст., Ст. Вачков, Л. Георгиев, М. Моравенов, Д. Рафаилов, Д. Петров, Л. Найденов, Н. Вълканов. Covid-19 рефлексии върху финансовата стабилност. Варна: Наука и икономика (глава пета).
8. Вачков, Ст. и др. Въведение във финансите. Варна: Наука и икономика, 2022.
9. Георгиев, Л. Финтех и диверсификация на финансовото посредничество. Тринадесета онлайн научно-приложна конференция с международно участие „Инвестиции в бъдещето 2021”, Варна, 2021. с. 67-76.
10. Георгиев, Л., Н. Вълканов. Финансово посредничество. Трето допълнено и преработено издание, ИК „Стено”, Варна, 2014.
11. Драганов, Хр. Застраховане. ИК “Тракия-М”, София, 2008.
12. Иванов, И. и др. Социално осигуряване. София: ИК Труд и Право, 2024.
13. Йорданов, Й. Финансови инвестиции. Второ издание. "Лотос 23", Варна, 2009.
14. Йотов, Й., Б. Илиев. Основи на застраховането. Свищов: Ценов, 2004.
15. Камеларов, Ат. Теория на парите (курс лекции). Варна, Е-Литера СОФТ, 2017.
16. Льондев, А. Финансов мениджмънт. Пловдив: ВУСИ, 2020.
17. Мишкин, Фр. Теория на парите, банковото дело и финансовите пазари. Отворено общество, С., 1999.
18. Младенова, З., Ив. Якимова, Ив. Илиев, Ст. Вачков, Т. Хубенова, Ат. Атанасов. Световното стопанство в условията на глобализацията, Стено, Варна, 2002.
19. Мъсгрейв, Р и П. Мъсгрейв. Държавни финанси - теория и практика. София: "Отворено общество", 1998.
20. Найденов, Л. Брутният външен дълг на Р. България в ретроспектива и перспектива. В: Ролята на финансовата и счетоводната информация в подкрепа на малките и средни предприятия (сборник студии). В. Търново, 2010.
21. Найденов, Л. Качествени характеристики на регионалната данъчна свобода. Годишник. СА "Д. А. Ценов", Свищов: Д. А. Ценов, №125, 2022, с. 39-64.
22. Найденов, Л. Субсидиарност и регионална разходна свобода. В: Вачков, Ст. (ред.) Финансови измерения на икономическата свобода (сборник студии). Варна, 2009.
23. Стиглиц, Дж. Икономика на държавния сектор. София: "Стопанство", 1996.
24. Христосков, Й., Социално осигуряване, УИ „Паисий Хилендарски“, 2022.
25. Bacher, U. Bankmanagement: Praxiswissen der Bankbetriebslehre 5. Aufl., Konstanz: Hartung-Gorre Verlag, 2015.
26. Bodie, Z., Kane, A. and Alan J. Marcus. Essentials of Investments, IRWIN, Boston, MA, 1992.
27. Börner, Chr. Bankstrategien im Firmenkundengeschäft, 1. Aufl., Gabler Verlag, Wiesbaden, 2005.
28. Brigham, E., J. Huston, Fundamentals of financial management. 16th ed., Cengage Learning, 2021.
29. Brown, C., P. Jackson. Икономика на публичния сектор. София: PSSA, 1998.
30. Cruz A., Deschamps, M. et al. Fundamentals of Taxation. McGraw Hill, 2023.
31. Daykin, Chr. Financial Governance and Risk Management of Social Security, ISSA, 2008.
32. Diamond, P., P. Orszag, Saving Social Security: A Balanced Approach, The Brookings Institution, Washington, 2005.
33. Dixon, R., Financial Markets: The Guide For Business, CHAPMAN & HALL, 1992.
34. Eilenberger, G. Bankbetriebswirtschaftslehre: Grundlagen - Internationale Bankleistungen - Bank-Management, 8. Aufl., München: Oldenbourg Verlag, 2012.

35. Feldstein, M., J.B. Liebman. Social Security, National Bureau of Economic Research, 2001.
36. Gruber, J. Public Finance and Public Policy. 7 ed., Worth Publishers, 2022.
37. Hartmann-Wendels, Th., A. Pfingsten, M. Weber. Bankbetriebslehre, 6. Aufl., Wiesbaden: Springer Verlag, 2014.
38. Jones S., Rhoades-Catanach, S. et al. Principles of Taxation for Business and Investment Planning. McGraw-Hill, 2023.
39. Haugen, R. A., Modern Investment Theory, Prentice Hall, NJ 07458, 1997.
40. Heffeman, S. Modern Banking, 2. Ed., John Wiley & Sons, New York, 2004.
41. Hillman, A. Public Finance and Public Policy: Responsibilities and Limitations of Government. Cambridge University Press, 2003.
42. Maude, D. Global Private Banking and Wealth Management. The New Realities, 1. Ed., John Wiley & Sons, New York, 2006.
43. Mishkin, Fr. S, B. Casu. The Economics of Money, Banking, and Financial Markets, 17th. Ed., Addison Wesley, Reading, Massachusetts, 2006.
44. Pieters, D. Social Security: An Introduction to the Basic Principles. Kluwer Law International, 2006
45. Riese, C. Industrialisierung von Banken. Grundlagen, Ausprägungen, Wirkungen, 1. Aufl., Deutscher Universitätsverlag, Wiesbaden, 2006.
46. Rose, P. S., S. C. Hudgins. Bank Management & Financial Services, 7th. Ed., Irwin/McGraw-Hill, Boston, 2006.
47. Rosen, H., T. Gayer. Public Finance. 10 ed., McGraw-Hill Education, 2013.
48. Ross, S., R. Westerfield, J. Jordan. Fundamentals of Corporate finance. 14th ed., McGraw-Hill, 2024.
49. Stiglitz, J. Pareto Efficient and Optimal Taxation and the New New Welfare Economics. NBER Working Paper, № 2189, 1988.
50. Stiglitz, J. The Invisible Hand and Modern Welfare Economics. NBER Working Paper, № 3641, 1991.